

ULUSLARARASI PAZARLAMA

Fedai UZUN
fedaiuzun@cankaya.edu.tr

*Gideceđi yönü bilmeyen gemiye hiçbir rüzgâr
yardım edemez!*

İş yönetimini bilimsel şekilde ele alan, yani
“sebeup-sonuç” ilişkilerini somutlaştırmak için kafa yoran
düşünürlerden biri de
Harvard’lı Michael Porter’dır.
Porter, stratejik yönetim tarzını benimseyen firmaların,
stratejisi olmayanlardan daha başarılı olduğunu saptamıştır.

Genel

- Dünya ticaret hacmi 35 trilyon dolar (14 trilyon ihracat, 19 trilyon ithalat)
- Türkiye'nin ihracat payı %1, ithalat payı %2. İhracatta 32.sırada,
- + İhracatımızın %60'ı deniz yolu, %30'u Karayolu..
- + Yılsonu ihracat hedefi 200 milyar dolar.
- 11. Kalkınma planı: Ulaştırma ve lojistik sektörüne önem verilmiştir. Kombine taşımacılık teşvik edilmiştir.
- 11. Kalkınma planında: GSYİH - 1.080 Trilyon dolar, KBDG - 12.800 Dolar.
- + TR. Hizmet ihracatı: 65 milyar dolar (2019).

Küresel Pazarlamada Temel Kararlar

Küresel pazarlama çevresinin incelenmesi

Uluslararası pazarlara girip girmeme kararı

Hangi pazarlara girileceğinin belirlenmesi

Bu pazarlara nasıl girileceğinin belirlenmesi

Küresel pazarlama programının tasarlanması

Küresel pazarlama organizasyonunun tasarlanması

Küresel Pazarlamanın Çevresi

Uluslararası Ticaret Sistemi

Tarifeler, Kotalar, Ambargo, Kur kontrolü,
Yaptırımlar ve diğer Ticaret Bariyerleri

GATT ve Dünya Ticaret Örgütü

Tarifeleri ve diğer engelleri azaltarak uluslararası
ticaretin gelişmesini sağlamaya çalışan yapılar

Serbest Ticaret Bölgeleri

Ekonomik Çevre

Gelişmemiş
Ekonomiler

Sanayileşme Yapısı

Gelişmiş
Ekonomiler

Sanayileşme
Biçimleri

Hammadde
İhracatçısı
Ülkeler

Gelişmekte olan
Ekonomiler

Gelişim

Siyasi ve Hukuki Çevre

Uluslararası ticarete
karşı olan tutum

Parasal
Düzenlemeler

Bürokrasi

Siyasi İstikrar

Kültürel Çevre

Pazarlama planı
hazırlanmadan önce bu
faktörler ciddi bir
şekilde incelenmelidir.

Tüketiciler ürünler
hakkında ne düşünüyor
ve bunları nasıl
kullanıyorlar?

Gelenekler, Tercihler
ve davranış biçimleri

İş normları ve
davranış şekilleri

İhracat Pazarlamasında Temel İlkeler (1)

İyi bir planlama ve gerçekçi amaçlara ihtiyaç bulunmaktadır

Uluslararası pazarlardaki çevresel (kültürel, yasal, ekonomik, politik, teknolojik, doğal çevre) farklılıkları ve uygulamalar çok iyi analiz edilmelidir.

*Çok daha rekabetçi bir ortamda faaliyette bulunulduğundan **daha çok çalışılmalı ve sabırlı** olunmalıdır.*

İhracat Pazarlamasında Temel İlkeler (2)

Esnek üretim imkanları uluslararası pazarlarda başarı şansını artırır.

Yükselen ihtiyaçları ve tercihleri zamanında belirlemek mutlak başarıya yol açabilir

Başlangıç için yeterli finansal olanaklar bulunmalıdır.

Yurt Dışı Pazarlamanın Yurt içi Pazarlamadan Temel Farklılıkları(1)

İşletmelerin içinde bulundukları çevre değişkenleri, uluslararası çevre faktörlerinden farklıdır

Malların gümrük sınırlarının dışına sevk edilmesinde çeşitli ve farklı araçlar kullanılabilir

Ulusal para biriminin dışında yabancı para birimlerinin kullanılması söz konusudur

Bankacılık sistemi ve kurumları etkin bir şekilde kullanılır

İhracat Pazarlamasının Yurt içi Pazarlamadan Temel Farklılıkları(2)

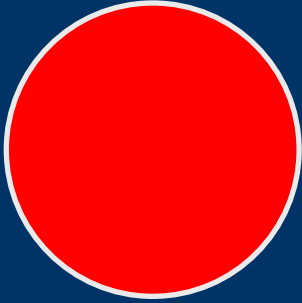
*Uluslararası
anlaşmalar
ve kurallar
öncelikle
dikkate
alınmalıdır*

*İhracat
pazarlaması
nda risk
çeşidi ve
derinliği
fazladır*

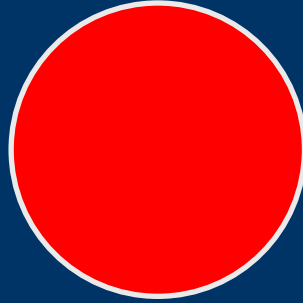
*Yapılan
hataların
telafisi zor
ve hatta
bazen
imkansızdır*

*Bürokratik
işlemler ve
sorumluluklar
fazladır.*

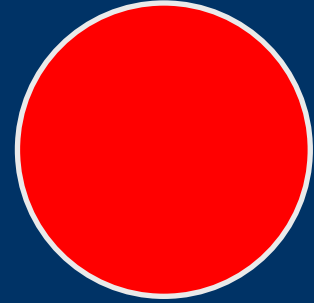
Pazar Türleri

1 Tür: *Hızlı
gelişen, rekabetçi
ekonomiler* (ABD,
Batı Avrupa)

2. Tür: *İlişki bazlı,
nispeten akıcı
ekonomiler*
(Ortadoğudaki bazı
ülkeler, Güney
Amerika)

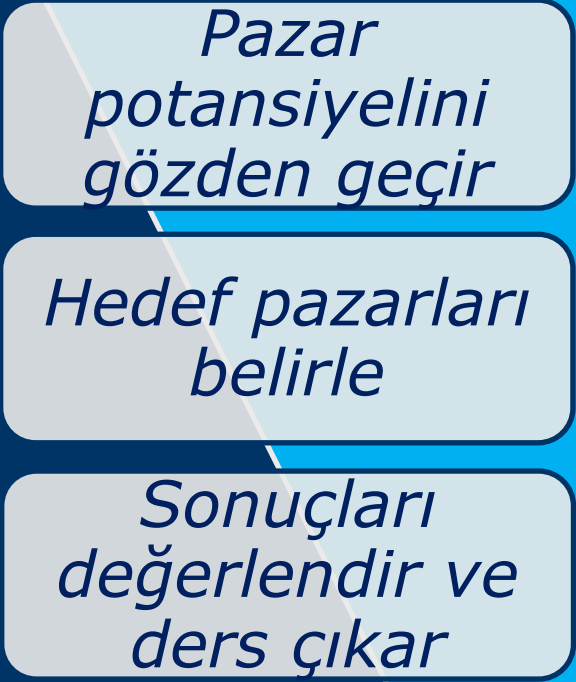
3 Tür:
*Uluslararası
finansman
Kuruluşu destekli
ekonomiler*
(Afrika)

PAZAR ARASTIRMASI NASIL YAPILIR?

Uluslararası Pazar Araştırmasının 3 Temel Adımı

*Pazar
potansiyelini
gözden geçir*

*Hedef pazarları
belirle*

*Sonuçları
değerlendir ve
ders çıkar*

Pazar Potansiyelini Gözden Geçir

Sektörünüzle ilgili çeşitli ülkelere ürün ve hizmet ihracatını gösteren *istatistik* toplayın.

Ürün veya hizmetiniz için 10 büyük ve gelişen pazar belirleyin.

Sizin için fırsatlar olan *daha küçük yeni gelişen pazarları* seçin. Eğer Pazar yeni açılıyorsa oturmuş pazarlardaki kadar çok rakibiniz olmayabilir.

Çalışmanızı ilerletmek için 3 ila 5 umut vaat eden pazarı hedefleyin.

Hedef Pazarlara Ulaşma/Girme

Ürününüz için *talebi etkileyebilecek trendleri* inceleyin. Sizininki gibi olan ürünlerin *toplam tüketimini hesaplayın* ve ithal edilen miktarı saptayın.

Hem yerel ve hem de yerel olmayan *rekabeti* araştırın. Pazarınızdaki her bir rakibin *pazar payına* bakın.

Her bir pazarda ürününüzün pazarlanması ve kullanımını nelerin etkilediğini belirleyin, örneğin *dağıtım kanalı, kültürel farklılık* ve *iş pratikler* gibi.

Ülkeye ürününüzün ithalatının yapılması için *ticari engelleri* (gümrük veya gümrük dışı) belirleyin.

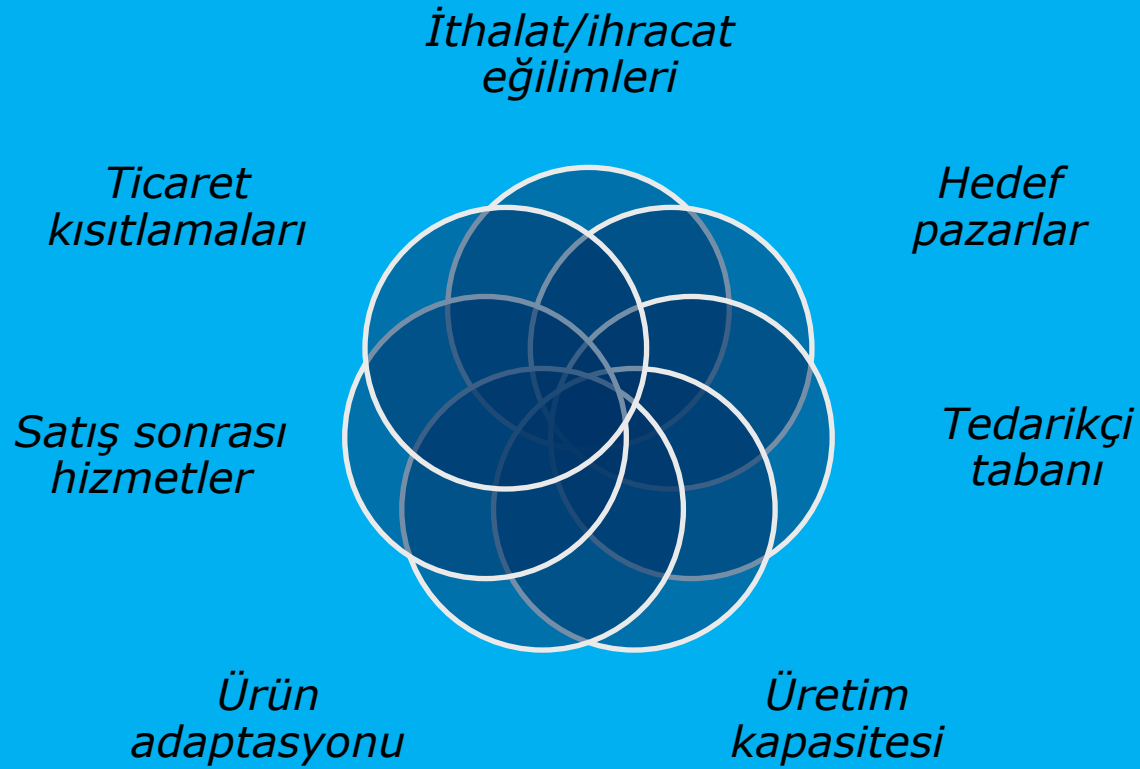
Ürününüzün ihracatını destekleyen *devlet teşviklerini* araştırın.

Sonuçların Değerlendirilmesi

*Verileri analiz ettikten sonra ihracat çabalarınızı **birkaç ülkeyle** sınırlandırma kararı verebilirsiniz. Genellikle ihracata yeni başlayan firmalar için **bir veya iki ülke** yeterli olmaktadır.*

*Elinizde bu verilerle **ihracat planınızı geliştirmeye başlayabilirsiniz.***

İhracatçı Doğru İhraç Ürününü Nasıl Saptar?

Dış Pazar Araştırması Nasıl Yapılır?

Masa Başı Araştırma:

*1-Dünyadaki olayların
günü gününe takibi*

*2-Ticari ve ekonomik
istatistiklerin analizi (İnternet,
Web sayfaları, e-mail, ticaret
ve sanayi odaları,
Müşavirlikler)*

*3-Uzmanların görüşlerinin
alınması*

Masa Başı Araştırmalarının Aşamaları

Ürünün sınıflandırılması

Bilgi kaynaklarının tesbiti

-Firma içi kaynaklar

-Türkiye'deki kuruluşlardan sağlanan veriler

-Kamu kurumları (Ticaret Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı,TÜİK)

Yabancı ülke temsilcilikleri

-Türkiye'nin dış temsilcilikleri

Uluslararası kuruluşların veri tabanları (un,imf,ıtc,wto,Worldbank,oecd)

Ticari Müşavirlikler

Verilerin sınıflandırılması

*1-Pazardaki makro ortamla ilgili veriler (**Masa başı çalışması**)*

-demografik yapı/coğrafi konum

-sosyal/ekonomik yapı

-kültürel yapı ve yaşam tarzı

-teknolojik/endüstriyel düzey

-politik/hukuki durum

*2-Pazar bölümü ile ilgili veriler (**Alan araştırması**)*

.Tüketiciler/müşteriler

-Dağıtım kanalları

-Rakip şirketler

Alan Araştırması

Alan araştırması pazarın doğrudan ziyaret edilmesidir. Alan araştırması tüketici ve Pazar yerini gözlemlemenin en iyi yolu olması ve ürünün test edilmesi açısından tercih edilen bir yöntemdir.

Hedef Pazarın Değerlendirilmesi (Verilerin Analizi)

Potansiyel pazarların incelenmesi

-Ürün Türkiye'den hangi ülkelere ihraç ediliyor?

-Ürünü dünyada hangi ülkeler nerelere ihraç ediyor?

-Ürün hangi ülkeler tarafından ithal ediliyor?

-Pazarın büyüklüğü nedir?

-Ürünün dünya ticaretindeki eğilimi nasıldır?

Hedeflenen pazarların incelenmesi

-Genel faktörler: Nüfus, Coğrafya, Kültür, Gelir düzeyi, Ekonomik durum

Pazara giriş: Ürünün tüketimi artıyor mu? İthalat kısıtlamaları var mı? Gümrük vergisi oranları nelerdir? Rakiplerin Pazar payı nedir? Hedef pazarda maliyeti arttıracak unsurlar var mı? Hedef pazarda navlun gideri yüksek mi? Pazarda fiyat düzeyi nedir? Pazara nasıl bir dağıtım kanalı ile girilir? Ürünün tanıtımı için araçlar nelerdir?

Hedef Pazar Bölümünün Seçimi

*Aynı arzu ve
ihtiyaçlara sahip
fiili ve/veya
potansiyel bir
müşteri grubunun
seçilmesidir.
(NISHE)*

Hedef Pazar bölümüne uygun teklifin hazırlanması (Marketing Mix)

Ürün belirlenir

Fiyat saptanır

*Dağıtım kanalı
tespit edilir*

*Tanıtım için
yöntem belirlenir*

Pazara Giriş Şeklini Etkileyen Unsurlar

Firmanın Amaç ve Hedefleri

Yönetimin Odaklandığı Konular

Kaynaklar

Ürün Karakteristiği

Pazar Potansiyeli

Rekabet Çevresi

Girilecek Ülkedeki Siyasi, Ekonomik ve Yasal çevre

Küresel/Uluslararası Pazarlara Giriş Şekli

Dış Pazarlara Giriş Yolları

*Doğrudan
İhracat*

*Dolaylı
İhracat*

*Diğer Pazara
giriş yolları*

*İhracat
Konsorsiyumları*

Doğrudan İhracat

Doğrudan ihracatta ihracatçı hiçbir aracı kullanmadan tüm ihracat işlemlerini kendisi yapmaktadır. Talepten ödemelere kadar herşey ihracatçının kontrolündedir.

*Şirket tüm ihracat aşamalarını **kontrol** edebilir.*

*Aracıları bertaraf ederek **kar oranını** arttırır.*

*Şirket alıcısıyla **daha yakın ilişkiler** kurar.*

Doğrudan İhracatta Dağıtım Kanalları

Acenteler

*Dağıtıcılar
Distribütörler*

*Doğrudan
satış*

*Yerel satış
ofisleri*

Dolaylı İhracat

Avantajları;

- *Firma ihracatın teknik ve hukuki yönlerini öğrenmek yerine üretime yoğunlaşır.*
- *Firma, aracının bu konudaki deneyimlerinden faydalanır.*

Dezavantajları;

- *Hırslı temsilcimiz varsa üzerindeki kontrolü kaybederiz.*
- *Bazı aracılardan ihracatçılar ile ilgili farklı emelleri olabilir.*

Dolaylı İhracatta Dağıtım Kanalları

***İhracat şirketleri
(Export Houses):***
*Ürünü satın alıp kendi
adına satarlar. (SDT,
DTŞ)*

***Alım Şirketleri
(confirming houses):***
*Kendisine komisyon
ödeyen dış alıcılar adına
alım yaparlar (mercedes)*

Alım Grupları:
*Büyük mağazalar
müşterileri için yerel
üreticilerden ürün alırlar.*

Piggybacking:
*Firma bu yöntemle
malını denizaşırı ülkelere
satış yapan dağıtım
kanallarına –büyük
firmalara- teslim eder.*

Diğer pazara giriş yolları

*Joint Venture
(ortak yatırım)*

*Licensing
(Lisans
Anlaşmaları)*

*Off-Shore
(Yerinde
üretim)*

Joint Venture

İhracatçı ile ithalatçı arasındaki hisse, teknoloji transferi, yatırım, üretim ve pazarlama alanlarından biri veya birkaçının söz konusu olduğu bir ortaklık anlaşmasıdır. Bu tip anlaşmalar maliyeti yaymakta, riski azaltmakta ve Pazar bilgisini geliştirmektedir.

Licensing

*Bir firma sahip olduğu teknolojik **know-how, tasarım ve fikri mülkiyet hakkını** yabancı bir firmanın kullanımına sunar. Bu tür anlaşmalar yabancı pazarlara hızlı bir giriş sağlar.*

Off-Shore

Bir firmanın taşıma maliyetlerini azaltmak, yasaklayıcı tarifelerden kaçınmak, düşük işçi ve girdi maliyetlerinden yararlanmak için hedef pazarda bir yer kurarak imalat yapmasıdır.

İhracat Konsorsiyumları

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri
(Üyelerine dış ticarete yardımcı olurlar)

Dış Ticaret Şirketleri
(Bağımsız kuruluşlar)

Tesekkür ederim

